

**ХМЕЛЬНИЦЬКА ОБЛАСНА РАДА
ХМЕЛЬНИЦЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ УПРАВЛІННЯ ТА ПРАВА
імені ЛЕОНІДА ЮЗЬКОВА**

ЗАТВЕРДЖЕНО

Рішення методичної ради університету
29 серпня 2024 року,
протокол № 1.

Перша проректорка, голова методичної ради
університету, кандидатка наук з державного
управління, доцентка

_____ Ірина КОВТУН

29 серпня 2024 року

м.п.

**НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНІ МАТЕРІАЛИ
з навчальної дисципліни
«ГОСПОДАРСЬКЕ ПРАВО»
для підготовки на першому освітньому рівні
здобувачів вищої освіти ступеня бакалавра
за спеціальністю 08 Право
галузі знань 081 Право, заочної форми навчання**

Хмельницький

2024 рік

Розробник навчально-методичних матеріалів:***Викладач дисципліни:***

Заступник завідувача кафедри, кандидат юридичних наук, доцент
кафедри:

_____ Я.С.Бляхарський

28 серпня 2024 року

Схвалено кафедрою трудового, земельного та господарського права
28 серпня 2024 року, протокол № 1.

Завідувач кафедри _____ І. О. Костяшкін
28 серпня 2024 року

Декан юридичного факультету

_____ В. М. Захарчук
28 серпня 2024 року

Погоджено методичною радою університету 29 серпня 2024 року,
протокол № 6.

Голова методичної ради _____ І.Б. Ковтун

29 серпня 2024 року

ЗМІСТ

			Стор.
1.	Структура вивчення навчальної дисципліни	—	3
	1.1. Тематичний план навчальної дисципліни	—	3
	1.2. Лекції		5
	1.3. Семінарські (практичні) заняття	—	9
	1.4. Самостійна робота студентів.	—	14
	1.5. Індивідуальні завдання	—	21
	1.6. Підсумковий контроль	—	32
2.	Схема нарахування балів	—	36
3.	Базові джерела	—	37
4.	Інформаційні ресурси в Інтернеті	—	39

1. Структура навчальної дисципліни

1.1. Тематичний план

Назви тем	Кількість годин											
	Денна форма						Заочна форма					
	усього	у тому числі					усього	у тому числі				
1		л	п	лаб	інд	с.р.		л	п	лаб	інд	с.р.
1. Загальна характеристика господарського права. Державне регулювання господарської діяльності.	7	2	2	-	-	3	7	1	-	-	-	6
2. Учасники господарських відносин.	8	2	2	-	-	4	8	1	2	-	-	5
3. Майнова основа господарювання. Правове регулювання бухгалтерського обліку та фінансової звітності суб'єктів господарювання	16	4	2	-	-	10	8	1	2	-	-	5
4. Господарські зобов'язання. Господарський договір.	10	2	2	-	-	6	10	1	2	-	-	7
5. Відповідальність у господарсько-правових відносинах. Захист прав і законних інтересів суб'єктів господарювання.	6	2	-	-	-	4	8	1	-	-	-	7
6. Правове регулювання захисту економічної конкуренції.	8	2	2	-	-	4	8	1	2	-	-	5
7. Правове регулювання відновлення платоспроможності боржника або визнання його банкрутом.	6	2	-	-	-	4	8	-	-	-	-	8
8. Правове регулювання торговельної діяльності	8	2	2	-	-	4	8	1	-	-	-	7
9. Правове регулювання ринків фінансових послуг та банківської діяльності	10	2	2	-	-	6	8	1	-	-	-	7
10. Правове регулювання приватизації, оренди державного та комунального майна, концесії	8	2	2	-	-	4	8	-	-	-	-	8
11. Правове регулювання будівельної діяльності	10	2	2	-	-	6	9	1	-	-	-	8
12. Правове регулювання господарської діяльності у сфері транспорту	7	1	2	-	-	4	9	1	-	-	-	8

13.Правове регулювання інвестиційних та інноваційних відносин у сфері господарювання	5	1	-	-	-	4	6	-	-	-	-	6
Усього годин	105	26	20	-	-	59	105	10	8	-	-	87

1.2 Лекції

№ з/п	Назва і план теми	Кількість годин
		Заочна форма
1	2	4
1.	Загальна характеристика господарського права. Державне регулювання господарської діяльності.	1
1.1	Поняття, предмет та методи господарського права. Принципи господарського права.	
1.2.	Господарські правовідносини, їх ознаки та види.	
1.3.	Поняття та види господарської діяльності. Правова основа здійснення господарської діяльності.	
1.4.	Поняття державного регулювання економіки . Засоби державного регулювання господарської діяльності.	
1.5.	Поняття та сутність державного замовлення як засобу державного регулювання.	
1.6.	Ліцензування як засіб державного регулювання. Порядок видачі, переоформлення та анулювання ліцензій.	
1.7.	Правові джерела регулювання ціноутворення в Україні . Види цін та тарифів , порядок їх встановлення . Відповідальність за порушення законодавства про ціни. Державна регуляторна політика.	
1.8.	Контроль за здійсненням господарської діяльності.	
2.	Учасники господарських відносин	2
2.1.	Поняття та види учасників господарських правовідносин.	
2.2.	Фізичні особи, як суб'єкти господарювання.	
2.3.	Юридичні особи, як суб'єкти господарювання, поняття і види.	
2.4.	Правоздатність та дієздатність юридичних осіб - суб'єктів господарювання.	
2.5.	Обмеження, щодо заняття підприємницькою діяльністю, встановлені у відношенні окремих фізичних та юридичних осіб.	
2.6.	Загальний порядок реєстрації суб'єктів підприємницької діяльності.	
2.7.	Державна реєстрація змін в установчих документах юридичної особи та відомостей про фізичну особу – підприємця.	
2.8.	Порядок державної реєстрації припинення суб'єктів підприємницької діяльності.	
3.	Майнова основа господарювання	2

3.1.	Майно у сфері господарювання.	
3.2.	Види, джерела та способи формування майна у сфері господарювання.	
3.3.	Загальна характеристика основних правових режимів майна у сфері господарювання.	
3.4.	Основні принципи правового регулювання бухгалтерського обліку.	
3.5.	Загальна характеристика правових основ бухгалтерського обліку.	
3.6.	Особливості ведення бухгалтерського обліку і складання фінансової звітності за Національними положеннями бухгалтерського обліку.	
4.	Господарські зобов'язання. Господарський договір	2
4.1.	Поняття господарських зобов'язань та підстави їх виникнення.	
4.2.	Види господарських зобов'язань.	
4.3.	Виконання та забезпечення господарських зобов'язань.	
4.4.	Припинення та недійсність господарських зобов'язань.	
4.5.	Поняття та ознаки господарського договору.	
4.6.	Види господарського договору. Його функції та зміст.	
4.7.	Порядок укладання, зміни та розірвання господарських договорів.	
5.	Відповідальність у господарсько-правових відносинах. Захист прав і законних інтересів суб'єктів господарювання	1
5.1.	Загальна характеристика господарсько-правової відповідальності.	
5.2.	Основні критерії поділу видів господарсько-правової відповідальності. Відповідальність суб'єктів господарювання залежно від характеру правопорушення.	
5.3.	Умови та підстави застосування господарсько-правової відповідальності.	
5.4.	Форми господарсько-правової відповідальності. Види санкцій, що застосовуються до суб'єктів господарювання. Відшкодування збитків та інші наслідки порушення господарських зобов'язань.	
5.5.	Порядок реалізації господарсько-правової відповідальності.	
5.6.	Поняття та правова основа захисту прав і законних інтересів суб'єктів господарювання.	
5.7.	Форми та способи захисту прав і законних інтересів суб'єктів господарювання.	
6.	Правове регулювання захисту економічної конкуренції	2
6.1.	Поняття економічної конкуренції.	
6.2.	Система органів, що здійснюють захист економічної конкуренції. Правовий статус, завдання та повноваження Антимонопольного комітету України. Правопорушення у сфері конкуренції. Монопольне (домінуюче) становище на ринку та зловживання ним. Антиконтурентні узгоджені дії суб'єктів господарювання. Антиконтурентні дії органів влади, органів місцевого самоврядування, органів адміністративно-господарського управління та контролю. Недобросовісна конкуренція та форми її здійснення. Відповідальність за порушення антимонопольного законодавства України.	

6.3.	Поняття природних монополій та суміжних ринків.	
6.4.	Державне регулювання і контроль у сфері діяльності суб'єктів природних монополій.	
6.5.	Контроль за концентрацією та узгодженими діями суб'єктів господарювання.	
7.	Правове регулювання відновлення платоспроможності боржника або визнання його банкрутом	-
7.1.	Поняття неплатоспроможності та банкрутства. Учасники у справі про банкрутство.	
7.2.	Санація боржника до відкриття провадження у справі про банкрутство. Судові процедури у справі про банкрутство. Стадії провадження у справі про банкрутство підприємницької діяльності.	
7.3.	Мораторій на задоволення вимог кредиторів. Розпорядження майном боржника. Санація у процедурі банкрутства.	
7.4.	Ліквідаційна процедура. Черговість задоволення вимог кредиторів. Продаж майна у провадженні у справі про банкрутство.	
7.5.	Особливості провадження у справах про банкрутство окремих категорій боржників. Відновлення платоспроможності фізичної особи. Наслідки закриття провадження у справі про банкрутство. Банкрутство фізичної особи.	
8.	Правове регулювання торговельної діяльності	-
8.1.	Економіко-правова природа торгівлі. Господарсько-торговельна діяльність як різновид господарської діяльності.	
8.2.	Торговельні правовідносини, їх класифікація, форми торговельної діяльності. Джерела правового регулювання торговельної діяльності.	
8.3.	Поняття товару та особливості правового режиму обігу окремих його видів. Організовані ринки торгівлі.	
8.4.	Державне регулювання і контроль торговельної діяльності. Порядок зайняття торговельною діяльністю і правила торговельного обслуговування населення. Порядок обліку торгових операцій. Правове регулювання застосування реєстраторів розрахункових операцій і товарно-касових книг.	
8.5.	Правове регулювання торгівлі спиртом, алкогольними напоями, тютюновими виробами. Правове регулювання деяких видів посередницько-торговельної діяльності: постачання. Енергозабезпечення. Оренда майна, лізинг.	
9.	Правове регулювання ринків фінансових послуг та банківської діяльності	-
9.1.	Поняття та види фінансових послуг. Фінансова операція та її ознаки.	
9.2.	Поняття ринків фінансових послуг, їх правове регулювання.	
9.3.	Коло суб'єктів, які мають право надавати фінансові послуги. Реєстрація та ліцензування діяльності фінансових установ.	
9.4.	Заходи впливу, які застосовуються у разі порушення законодавства, що регулює діяльність із надання	

9.5.	фінансових послуг. Законодавчі засади запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом. Система та суб'єкти фінансового моніторингу.	
9.6.	Поняття банківської системи України, її структура. Національний банк України: функції та повноваження.	
9.7.	Індикативне та адміністративне регулювання банківської діяльності. Система банківських операцій (послуг), їх регулювання.	
9.8.	Банківські рахунки та їх види. Порядок відкриття та закриття банківських рахунків, права і обов'язки сторін за договором банківського рахунку. Кредитні операції банків. Види банківського кредиту (банківської позики). Депозитні операції банків. Інші операції банків.	
10.	Правове регулювання приватизації, оренди державного та комунального майна, концесії	-
10.1.	Поняття, значення та правове регулювання приватизації, оренди та концесії	
10.2.	Суб'єкти, об'єкти та способи приватизації державного та комунального майна.	
10.3.	Поняття, порядок укладення та особливості договорів оренди державного та комунального майна.	
10.4.	Сутність, нормативно-правове регулювання, сторони та об'єкти концесійних відносин.	
11.	Правове регулювання будівельної діяльності	-
11.1.	Поняття будівельної діяльності та її принципи правового регулювання.	
12.2.	Правові підстави та умови здійснення будівництва	
12.3.	Суб'єкти будівельних правовідносин. Відносини між забудовниками, підрядниками, проектувальниками та контролюючими органами. Державний нагляд та контроль у сфері будівництва.	
12.4.	Правове регулювання договірних відносин у будівництві.	
12.5.	Договір підряду.	
12.6.	Відповідальність за порушення законодавства про будівельну діяльність	
12.	Правове регулювання господарської діяльності у сфері транспорту	-
12.1.	Поняття і види господарської діяльності у сфері транспорту.	
12.2.	Правова основа господарської діяльності у сфері транспорту.	
12.3.	Суб'єкти господарювання, що здійснюють господарську діяльність у сфері транспорту.	
12.4.	Умови здійснення господарської діяльності у сфері транспорту. Державне регулювання господарської діяльності у сфері транспорту.	
12.5.	Система господарських договорів у сфері транспорту.	
12.6.	Відповідальність за порушення умов здійснення господарської діяльності у сфері транспорту.	
13.	Правове регулювання інвестиційних та інноваційних відносин у сфері господарювання	-
13.1.	Загальна характеристика інвестиційних та інноваційних відносин у господарській діяльності.	

13.2.	Види інвестицій. Їх суб'єкти, об'єкти.	
13.3.	Механізми державного регулювання інвестиційної діяльності. Форми, методи та засоби регулювання інвестиційної діяльності.	
13.4.	Перспективи розвитку інвестиційного та інноваційного законодавства.	
	Усього	10

1.3 Семінарські заняття

Семінарське заняття 1

Тема 2. Учасники господарських відносин.

Питання для усного опитування та дискусії

- 2.1. Поняття та види учасників господарських правовідносин.
- 2.2. Фізичні особи, як суб'єкти господарювання.
- 2.3. Юридичні особи, як суб'єкти господарювання, поняття і види.
- 2.4. Правоздатність та дієздатність юридичних осіб - суб'єктів господарювання. Господарська правосуб'єктність.
- 2.5. Обмеження, щодо заняття підприємницькою діяльністю, встановлені до окремих фізичних та юридичних осіб.
- 2.6. Загальний порядок реєстрації суб'єктів господарської діяльності.
- 2.7. Державна реєстрація змін в установчих документах юридичної особи та відомостей про фізичну особу – підприємця.
- 2.8. Порядок державної реєстрації припинення суб'єктів господарської діяльності.

Аудиторна письмова робота

Виконання практичних завдань на визначення статусу суб'єктів господарювання.

Аналіз нормативних актів щодо реєстрації суб'єктів господарювання.

Методичні вказівки

Ключовими термінами, на розумінні яких базується засвоєння навчального матеріалу теми, є: суб'єкти господарських правовідносин, фізична особа – підприємець (ФОП), юридична особа, види юридичних осіб, державна реєстрація підприємств, ліквідація та реорганізація суб'єкта господарювання.

З метою глибокого засвоєння навчального матеріалу при самостійному вивченні теми студенту варто особливу увагу зосередити на таких аспектах:

- відмінності між фізичними та юридичними особами суб'єктами господарювання;
- порядок державної реєстрації суб'єктів підприємництва;
- види легалізації суб'єктів господарювання;
- форми та порядок припинення суб'єктів господарювання.

Семінарське заняття 2

Тема 3: Майнова основа господарювання.

Питання для усного опитування та дискусії

- 3.1. Майно у сфері господарювання.
- 3.2. Види, джерела та способи формування майна у сфері господарювання.

3.3. Загальна характеристика основних правових режимів майна у сфері господарювання.

3.4. Основні принципи правового регулювання бухгалтерського обліку.

3.5. Загальна характеристика правових основ бухгалтерського обліку.

3.6. Особливості ведення бухгалтерського обліку і складання фінансової звітності за Національними положеннями бухгалтерського обліку.

Практичні завдання

Задача 1.

Комерційне комунальне підприємство “Зірка” має будинок, який використовується підприємством у його виробничій діяльності. Уповноважений орган місцевого самоврядування, до сфери управління якого входить комунальне підприємство, вилучив із майна підприємства цей будинок та прийняв рішення про його приватизацію.

Чи правомірні дії органу управління? Чи змінилася б відповідь, якщо мова йшла б про некомерційне комунальне підприємство?

Задача 2.

Г-н Ромашов подав заяву про вихід із складу учасників ТОВ «Солодке життя». Йому було виплачено вартість частини майна товариства, пропорційна його частці у статутному капіталі. Однак г-н Ромашов не погодився із розміром сплаченої суми та звернувся з позовом до суду. В обґрунтування своїх позовних вимог він вказав, що згідно з положеннями ст. 54 ЗУ «Про господарські товариства» при виході учасника з ТОВ йому виплачується вартість частини майна товариства, пропорційна його частці у статутному капіталі. Відповідно ж до ч.1 ст. 13 цього Закону вкладом до статутного (складеного) капіталу господарського товариства можуть бути гроші, цінні папери, інші речі або майнові чи інші відчужувані права, що мають грошову оцінку тобто активи. Однак розмір вартості частини майна, яка була оплачена г-ну Ромашову, товариством визначався з розрахунку балансової вартості усього майна з урахуванням майнових зобов'язань товариства. Таким чином, оскільки при визначенні розміру вартості сплаченої частини враховувалися майнові зобов'язання її розмір виявився значно меншим, ніж у разі як би розрахунок проводився тільки виходячи з розміру активів, як це передбачено ст. 13 та 54 ЗУ «Про господарські товариства».

Надайте правову оцінку позиції г-на Ромашова.

Задача 3.

Приватне підприємство “Лоза” отримало кредит по лінії ЄБРР під заставу нерухомого майна, що належить ВАТ “Прогрес”. Оскільки кредит не повернуто, банк звернув стягнення на заставлене майно. ВАТ “Прогрес” пред’явило позов до ПП “Лоза” і його засновника - Лозинського В.М. про відшкодування шкоди.

Лозинський В.М. вважає, що відповідати не повинен, оскільки безпосереднє управління підприємством здійснював директор – Божко І.Я.

Що таке приватне підприємство?

Чи обґрунтовані вимоги ВАТ “Прогрес” і заперечення Лозинського В.М.?

Задача 4.

Під час розлучення подружжя Іванцівих, дружина вимагала включення в склад спільного сумісного майна, що підлягає розподілу, усього майна приватного підприємства “Карма”, заснованого її чоловіком під час спільного подружнього життя.

Мотивувала вона це тим, що в статутний капітал було внесено 30 000 гривень, які в свою чергу були їх спільною сумісною власністю. Чоловік проти цього заперечував, оскільки дружина участі в підприємницькій діяльності не брала, а тому може претендувати лише на половину від внеску в статутний фонд, тобто на 15 000 гривень.

Дайте правову оцінку ситуації, що виникла.

Задача 5.

ТОВ «Альфа-плюс» звернулось до господарського суду з позовом до ТОВ «Форт», про усунення перешкод у здійсненні ТОВ «Альфа-плюс» права користування вбудовано-прибудованим приміщенням власного магазину, зобов'язавши ТОВ «Форт» знести за власний рахунок передню стіну (разом з вікном та дверима) приміщення кіоску «Овочі та фрукти», що розміщений за тією ж адресою, що і магазин, а також демонтувати плиту, що закриває вікно приміщення магазину ТОВ «Альфа-плюс». За розглядом матеріалів справи судом встановлено що 16 травня 2023 року Регіональним відділенням Фонду держмайна та ТОВ «Альфа-плюс» укладено договір купівлі-продажу цілісного майнового комплексу загальною площею 868 кв. м., який перебував у державній власності та знаходився на балансі державного комерційного підприємства по торгівлі «Альфа». ТОВ «Форт» придбало - частину приміщення першого поверху площею 7,3 кв. м., яке не увійшло до майнового комплексу, який належить позивачу і не виступало забудовником придбаного ним приміщення

Чи підлягають задоволенню вимоги позивача про усунення перешкод у здійсненні ТОВ «Альфа-плюс» права користування вбудовано-прибудованим приміщенням власного магазину. Дайте обґрунтовану відповідь.

Задача 6.

Голова правління ПАТ підписав з приватним підприємством договір купівлі – продажу майна на суму 200 000 грн. Члени Наглядової ради ПАТ звернулися до господарського суду з позовом про визнання договору недійсним, оскільки голова правління при укладанні угоди не отримав згоди наглядової ради, як це передбачено статутом ПАТ, де визначено додаткові критерії для віднесення договору до значного правочину, а саме, що при укладанні договорів на суму понад 150 000 грн., голова правління повинен отримати письмову згоду Наглядової ради ПАТ. В свою чергу, Підприємство як сторона по договору, заперечує проти визнання договору недійсним, оскільки на момент укладання договору, Підприємству ці обставини були невідомі.

Яке рішення може прийняти господарський суд у цій справі? Надайте обґрунтовану відповідь з посиланням на законодавство.

Методичні вказівки

Ключовими термінами, на розумінні яких базується засвоєння навчального матеріалу теми, є : майно у господарській діяльності, джерела формування майна, правові режими майна, статут підприємства, установчі документи, фонди майна суб'єктів господарювання.

З метою глибокого засвоєння навчального матеріалу при самостійному вивченні теми студенту варто особливу увагу зосередити на таких аспектах:

- основні фонди як майно суб'єктів господарювання;
- цінні папери у складі майна суб'єктів господарювання;
- поняття та функції аудиту приобліку майна на підприємстві;
- правове регулювання оцінки майна;
- відмінності між видами господарських товариств.

Семінарське заняття 3

Тема 4-6: Господарські зобов'язання. Господарський договір. Правове регулювання захисту економічної конкуренції.

Питання для усного опитування та дискусії

4.1. Поняття господарських зобов'язань та підстави їх виникнення. Види господарських зобов'язань.

4.2. Виконання та забезпечення господарських зобов'язань.

4.3. Припинення та недійсність господарських зобов'язань.

4.4. Поняття та ознаки господарського договору. Види господарського договору. Його функції та зміст.

4.5. Основні критерії поділу видів господарсько-правової відповідальності. Відповідальність суб'єктів господарювання залежно від характеру правопорушення.

4.6. Умови та підстави застосування господарсько-правової відповідальності.

4.7. Форми господарсько-правової відповідальності. Види санкцій, що застосовуються до суб'єктів господарювання. Відшкодування збитків та інші наслідки порушення господарських зобов'язань.

4.8. Форми та способи захисту прав і законних інтересів суб'єктів господарювання.

6.1. Поняття економічної конкуренції.

6.2. Правопорушення у сфері конкуренції. Монопольне (домінуюче) становище на ринку та зловживання ним. Антиконтурентні узгоджені дії суб'єктів господарювання. Антиконтурентні дії органів влади, органів місцевого самоврядування, органів адміністративно-господарського управління та контролю. Недобросовісна конкуренція та форми її здійснення. Відповідальність за порушення антимонопольного законодавства України.

6.3. Державне регулювання і контроль у сфері діяльності суб'єктів природних монополій.

Практичні завдання

Задача 1.

Казенне підприємство «Експериментальний завод» отримало від міністерства, до сфери управління якого належало, 700 тисяч гривень на розробку нового приладу. Однак цих коштів вистачило лише на закупівлю необхідного устаткування, матеріалів та оплату праці працівникам на 3 місяці. За енергоресурси (електроенергія, газ) підприємство не змогло розрахуватися, що спричинило подання енергопостачальними компаніями позовів про стягнення заборгованості казенного підприємства у сумі 83 тисячі гривень.

На яке майно казенного підприємства може бути звернене стягнення для покриття цього боргу? На якому правовому режимі (титулі) відповідна частина державного майна закріплюється за казенним підприємством? В чому полягає зміст цього правового титулу? Чи може бути казенне підприємство визнане банкрутом? Які обов'язки щодо казенного підприємства несе міністерство (відомство), до сфери управління якого воно належить?

Задача 2.

Приватне акціонерне товариство “Витязь” вступило в переговори з рибоконсервним заводом про закупівлю у нього великої партії рибних консервів. Продавець умовою відпуску товару ставив попередню оплату всієї його партії. Покупець запропонував інше забезпечення оплати товару, зокрема, гарантії з боку третьої організації, з якою ПрАТ “Витязь” тривалий час співробітничав, закуповує у неї товар і регулярно його оплачує. Гарант не заперечував проти видачі гарантії. Однак рибоконсервний завод не прийняв гарантію і звернув увагу директора ПрАТ на те, що діючий Цивільний кодекс не згадує гарантію в якості засобу забезпечення виконання зобов'язання. Тому він запропонував обрати будь-який інший засіб, що забезпечив би продавцю вчасне отримання грошей.

Які засоби забезпечення виконання зобов'язань передбачає законодавство? Чи можливе використання гарантії як засобу забезпечення виконання зобов'язання? Як оформлюється угода сторін про обраний ними засіб забезпечення виконання зобов'язання?

Задача 3.

Єдиний в районі м'ясокомбінат встановив для постачальників м'яса ціну, нижче, ніж в сусідніх районах. Розташовані поблизу м'ясокомбінату постачальники не мають можливості відвозити м'ясо на інші комбінати через значну відстань і відсутність спеціального транспорту, а тому вони змушені здавати м'ясо за низькими цінами єдиному в їх районі м'ясокомбінату.

Вважаючи дії м'ясокомбінату, як такі що не відповідають вимогам законодавства про ціни та ціноутворення, а також правилам економічної конкуренції, постачальники звернулися з заявою до Антимонопольного комітету України.

Дайте правову оцінку ситуації та запропонуйте способи захисту прав постачальників.

Задача 4.

Державна акціонерна компанія “Укренерго” прийняла рішення про відпуск громадянам-споживачам електроенергії лише за умов обладнання їх квартир електролічильниками. Даним рішенням було встановлено перелік виробників електролічильників, продукцією яких можуть бути обладнані квартири споживачів для кожної області окремо.

Працівники однієї з італійських фірм – виробників електролічильників, яка не була включена до відповідного переліку “Укренерго”, зауважили, що їх продукція перестала користуватись попитом після прийняття згаданого рішення. Представники структурних підрозділів Державної акціонерної компанії в областях відмовляли італійській фірмі у придбанні її продукції на тій підставі, що вона не включена до переліку “Укренерго”.

Італійська фірма звернулася із заявою до Антимонопольного комітету України, вбачаючи в діях Державної акціонерної компанії “Укренерго” порушення антимонопольного законодавства. Вирішіть справу.

Задача 5.

Розпорядженням Голови територіального відділення Антимонопольного комітету України було проведено примусовий поділ приватного акціонерного товариства “Оріон”, яке займало монопольне становище на ринку з виготовлення прасок. Зі складу підприємства було виділено цех, в якому виготовлялися включателі до прасок і частка внутрішнього обороту якого в загальному обсязі продукції АТ становила 25%.

АТ “Оріон” звернулося до Господарського суду. Обґрунтовуючи позов, представники ПАТ “Оріон” звернули увагу на дві обставини:

- рішення про примусовий поділ прийнято з порушенням вимог до його проведення;
- діями товариства не було завдано збитків (не ущемлено інтересів) іншим суб’єктам господарювання чи споживачам.

Визначіть правомірність дій Голови територіального відділення.

Методичні вказівки

Ключовими термінами, на розумінні яких базується засвоєння навчального матеріалу теми, є : господарська-правові відповідальність, санкції у господарському праві, форми захисту суб’єктів господарювання, штраф, пеня, відшкодування збитків, способи вирішення господарських спорів, способи захист прав і законних інтересів суб’єктів господарювання, Антимонопольний комітет, захист економічної конкуренції, природні монополії, антимонопольне регулювання, антимонопольне регулювання.

З метою глибокого засвоєння навчального матеріалу при самостійному вивченні теми студенту варто особливу увагу зосередити на таких аспектах:

- підстави та форми господарсько-правової відповідальності;
- способи захисту прав суб’єктів господарювання;
- судова практика у спорах між суб’єктами господарювання;
- санкції за порушення антимонопольного законодавства;
- функції Антимонопольного комітету України.

Семінарське заняття 4

Тема 6. Правове регулювання захисту економічної конкуренції.

Питання для усного опитування та дискусії

- 6.1. Поняття економічної конкуренції.
- 6.2. Правопорушення у сфері конкуренції. Монопольне (домінуюче) становище на ринку та зловживання ним. Антиконтурентні узгоджені дії суб'єктів господарювання. Антиконтурентні дії органів влади, органів місцевого самоврядування, органів адміністративно-господарського управління та контролю. Недобросовісна конкуренція та форми її здійснення. Відповідальність за порушення антимонопольного законодавства України.
- 6.3. Державне регулювання і контроль у сфері діяльності суб'єктів природних монополій.
- 6.4. Поняття неплатоспроможності та банкрутства.
- 6.5. Стадії провадження у справі про банкрутство. Судові процедури у справі про банкрутство.
- 6.6. Ліквідаційна процедура: черговість задоволення вимог кредиторів.

Аудиторна письмова робота

Виконання студентами практичних завдань у відповідності до теми заняття.

Методичні вказівки

Ключовими термінами, на розумінні яких базується засвоєння навчального матеріалу теми, є: конкуренція, економічна конкуренція, монополія, природна монополія, антимонопольні органи, захист економічної конкуренції, суб'єкт господарювання, підприємство.

З метою глибокого засвоєння навчального матеріалу при самостійному вивченні теми студенту варто особливу увагу зосередити на таких аспектах:

- добросовісна і недобросовісна конкуренція;
- особливості правового захисту економічної конкуренції;
- порядок розгляду справ про порушення законодавства у сфері захисту економічної конкуренції;
- санкції за порушення антимонопольного законодавства;
- функції Антимонопольного комітету України.

1.4. Самостійна робота

Самостійна робота студента є однією з основних складових оволодіння навчальним матеріалом і виконується в позааудиторний час, передбачений тематичним планом навчальної дисципліни.

Під час вивчення навчальної дисципліни студенти повинні навчитися самостійно мислити, поглиблювати засвоєні теоретичні знання, опановувати практичні навички з організації праці менеджера. Відповіді на питання повинні

бути стисло законспектовані з обов'язковими посилання на використані джерела.

Форма контролю самостійної роботи – виконання контрольної роботи, перевірка конспекту або обговорення на семінарському занятті, підготовка рефератів, виступи на конференції тощо. Питання самостійної роботи виносяться на поточний, модульний і підсумковий семестровий контроль.

З метою самостійного визначення рівня засвоєння теоретичного матеріалу студентам пропонуються питання для самоконтролю набутих знань.

Тема 1. Загальна характеристика господарського права. Державне регулювання господарської діяльності

1.1. Поняття, предмет та методи господарського права. Принципи господарського права.

1.2. Господарські правовідносини, їх ознаки та види.

1.3. Поняття та види господарської діяльності. Правова основа здійснення господарської діяльності.

1.4. Поняття державного регулювання економіки. Засоби державного регулювання господарської діяльності.

1.5. Поняття та сутність державного замовлення як засобу державного регулювання.

1.6. Ліцензування як засіб державного регулювання. Порядок видачі, переоформлення та анулювання ліцензій.

1.7. Правові джерела регулювання ціноутворення в Україні . Види цін та тарифів, порядок їх встановлення . Відповідальність за порушення законодавства про ціни. Державна регуляторна політика.

1.8. Контроль за здійсненням господарської діяльності.

Питання для самоконтролю:

1. Які основні принципи господарського права?
2. У чому полягає особливість господарських правовідносин?
3. Які засоби державного регулювання господарської діяльності існують?
4. Що таке державне замовлення і яка його роль у регулюванні економіки?
5. Який порядок ліцензування господарської діяльності?

Тема 2. Учасники господарських відносин

2.1. Поняття та види учасників господарських правовідносин. Фізичні особи, як суб'єкти господарювання.

2.2. Юридичні особи, як суб'єкти господарювання, поняття і види. Правоздатність та дієздатність юридичних осіб.

2.3. Обмеження, щодо заняття підприємницькою діяльністю, встановлені у відношенні окремих фізичних та юридичних осіб.

2.4. Державна реєстрація змін в установчих документах юридичної особи та змін до відомостей про фізичну особу — підприємця. Порядок державної реєстрації припинення суб'єктів підприємницької діяльності.

Питання для самоконтролю:

1. Які види учасників господарських правовідносин існують?
2. Які відмінності між правоздатністю та дієздатністю юридичних осіб?
3. Які існують обмеження для фізичних осіб щодо підприємницької діяльності?
4. Який порядок державної реєстрації припинення підприємницької діяльності?
5. Як змінюються установчі документи юридичної особи?

Тема 3. Майнова основа господарювання.

- 3.1. Поняття майна у сфері господарювання, його види, джерела та способи формування.
- 3.2. Правові режими майна: поняття, види та загальна характеристика основних правових режимів майна у сфері господарювання;
- 3.3. Поняття господарських зобов'язань, підстави їх виникнення, види;
- 3.4. Виконання та забезпечення господарських зобов'язань, а також їх припинення та недійсність.

Питання для самоконтролю:

1. Які види майна використовуються у господарській діяльності?
2. У чому полягає особливість різних правових режимів майна?
3. Які підстави виникнення господарських зобов'язань?
4. Як забезпечуються господарські зобов'язання?
5. У яких випадках господарське зобов'язання вважається недійсним?

Тема 4. Господарські зобов'язання. Господарський договір.

- 4.1. Поняття господарських зобов'язань та підстави їх виникнення.
- 4.2 Види господарських зобов'язань.
- 4.3. Виконання та забезпечення господарських зобов'язань.
- 4.4. Поняття та ознаки господарського договору. Види господарського договору. Його функції та зміст.
- 4.5. Порядок укладання, зміни та розірвання господарських договорів.

Питання для самоконтролю

1. Що таке господарські зобов'язання та на яких підставах вони виникають?
2. Які існують види господарських зобов'язань?
3. Як забезпечується виконання господарських зобов'язань?
4. Які основні функції господарського договору?
5. Який порядок зміни та розірвання господарських договорів?

Тема 5. Відповідальність у господарсько-правових відносинах.

Захист прав і законних інтересів суб'єктів господарювання

- 5.1. Загальна характеристика господарсько-правової відповідальності.
- 5.2. Основні критерії поділу видів господарсько-правової відповідальності. Відповідальність суб'єктів господарювання залежно від характеру правопорушення.
- 5.3. Умови та підстави застосування господарсько-правової відповідальності.
- 5.4. Форми господарсько-правової відповідальності. Види санкцій, що застосовуються до суб'єктів господарювання. Відшкодування збитків та інші наслідки порушення господарських зобов'язань.
- 5.5. Поняття та правова основа захисту прав і законних інтересів суб'єктів господарювання.

Питання для самоконтролю

1. Які форми господарсько-правової відповідальності існують?
2. Які критерії поділу господарсько-правової відповідальності?
3. Які санкції застосовуються до суб'єктів господарювання?
4. Як відшкодовуються збитки у господарському праві?
5. Які механізми захисту прав суб'єктів господарювання існують?

Тема 6. Правове регулювання захисту економічної конкуренції

- 6.1. Поняття економічної конкуренції.
- 6.2. Система органів, що здійснюють захист економічної конкуренції. Правовий статус, завдання та повноваження Антимонопольного комітету України.
- 6.3. Правопорушення у сфері конкуренції. Монопольне (домінуюче) становище на ринку та зловживання ним. Антиконтурентні узгоджені дії суб'єктів господарювання. Антиконтурентні дії органів влади, органів місцевого самоврядування, органів адміністративно-господарського управління та контролю. Недобросовісна конкуренція та форми її здійснення. Відповідальність за порушення антимонопольного законодавства України.
- 6.4. Поняття природних монополій та суміжних ринків.
- 6.5. Державне регулювання і контроль у сфері діяльності суб'єктів природних монополій. Контроль за концентрацією та узгодженими діями суб'єктів господарювання.

Питання для самоконтролю

1. Що таке економічна конкуренція?
2. Які органи здійснюють захист економічної конкуренції в Україні?
3. Які дії вважаються антиконкурентними?
4. Що таке монопольне становище на ринку?
5. Які заходи застосовуються у разі порушення антимонопольного законодавства?

Тема 7. Правове регулювання відновлення платоспроможності боржника або визнання його банкрутом

- 7.1. Поняття неплатоспроможності та банкрутства. Учасники у справі про банкрутство.
- 7.2. Санація боржника до відкриття провадження у справі про банкрутство. Судові процедури у справі про банкрутство. Стадії провадження у справі про банкрутство підприємницької діяльності.
- 7.3. Мораторій на задоволення вимог кредиторів. Розпорядження майном боржника. Санація у процедурі банкрутства.
- 7.4. Ліквідаційна процедура. Черговість задоволення вимог кредиторів. Продаж майна у провадженні у справі про банкрутство.
- 7.5. Особливості провадження у справах про банкрутство окремих категорій боржників. Відновлення платоспроможності фізичної особи.
- 7.6. Наслідки закриття провадження у справі про банкрутство
- 7.7. Банкрутство фізичної особи.

Питання для самоконтролю

1. Що таке банкрутство та які його стадії?
2. Які процедури передбачені для санації боржника?
3. Що таке мораторій на задоволення вимог кредиторів?
4. Які наслідки закриття провадження у справі про банкрутство?
5. Які особливості банкрутства фізичної особи?

Тема 8. Правове регулювання торговельної діяльності

- 8.1. Економіко-правова природа торгівлі. Господарськоторговельна діяльність як різновид господарської діяльності.
- 8.2. Торговельні правовідносини, їх класифікація, форми торговельної діяльності. Джерела правового регулювання торговельної діяльності.
- 8.3. Поняття товару та особливості правового режиму обігу окремих його видів. Організовані ринки торгівлі.
- 8.4. Державне регулювання і контроль торговельної діяльності. Порядок зайняття торговельною діяльністю і правила торговельного обслуговування населення.
- 8.5. Порядок обліку торгових операцій. Правове регулювання застосування реєстраторів розрахункових операцій і товарно-касових книг.
- 8.6. Правове регулювання торгівлі спиртом, алкогольними напоями, тютюновими виробами.
- 8.7. Правове регулювання деяких видів посередницько-торговельної діяльності: постачання. Енергозабезпечення. Оренда майна, лізинг.

Питання для самоконтролю

1. Які основні форми торговельної діяльності?
2. Що таке організовані ринки торгівлі?
3. Які основні правила державного регулювання торговельної діяльності?
4. Як здійснюється правове регулювання торгівлі спиртом та тютюновими виробами?
5. Які вимоги до застосування реєстраторів розрахункових операцій?

Тема 9. Правове регулювання ринків фінансових послуг та банківської діяльності

- 9.1. Поняття та види фінансових послуг. Фінансова операція та її ознаки.
- 9.2. Поняття ринків фінансових послуг, їх правове регулювання.
- 9.3. Коло суб'єктів, які мають право надавати фінансові послуги. Реєстрація та ліцензування діяльності фінансових установ.
- 9.4. Заходи впливу, які застосовуються у разі порушення законодавства, що регулює діяльність із надання фінансових послуг. Законодавчі засади запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом. Система та суб'єкти фінансового моніторингу.
- 9.5. Поняття банківської системи України, її структура. Національний банк України: функції та повноваження.
- 9.6. Індикативне та адміністративне регулювання банківської діяльності. Система банківських операцій (послуг), їх регулювання.
- 9.7. Банківські рахунки та їх види. Порядок відкриття та закриття банківських рахунків, права і обов'язки сторін за договором банківського рахунку. Правові основи безготівкових розрахунків у народному господарстві.
- 9.8. Кредитні операції банків. Види банківського кредиту (банківської позики). Депозитні операції банків. Інші операції банків.

Питання для самоконтролю

1. Які види фінансових послуг існують?
2. Які суб'єкти мають право надавати фінансові послуги?
3. Які заходи впливу застосовуються при порушенні законодавства у сфері фінансових послуг?
4. Які основні функції Національного банку України?
5. Які особливості правового регулювання банківських рахунків?

Тема 10. Правове регулювання приватизації, оренди державного та комунального майна, концесії

- 10.1. Поняття, значення та правове регулювання приватизації, оренди та концесії.
- 10.2. Суб'єкти, об'єкти та способи приватизації державного та комунального майна.

10.3. Поняття, порядок укладення та особливості договорів оренди державного та комунального майна.

10.4. Сутність, нормативно-правове регулювання, сторони та об'єкти концесійних відносин.

Питання для самоконтролю

1. Що таке приватизація та які її основні способи?
2. Хто може бути суб'єктом приватизації?
3. Які особливості договору оренди державного майна?
4. Які нормативні акти регулюють концесійні відносини?
5. Які права та обов'язки концесіонера?

Тема 11. Правове регулювання будівельної діяльності

11.1. Поняття будівельної діяльності та її принципи правового регулювання.

11.2. Правові підстави та умови здійснення будівництва.

11.3. Суб'єкти будівельних правовідносин. Відносини між забудовниками, підрядниками, проектувальниками та контролюючими органами. Державний нагляд та контроль у сфері будівництва.

11.4. Правове регулювання договірних відносин у будівництві. Договір підряду.

11.5. Відповідальність за порушення законодавства про будівельну діяльність.

Питання для самоконтролю

1. Що таке будівельна діяльність?
2. Які правові підстави здійснення будівництва?
3. Які суб'єкти беруть участь у будівельних правовідносинах?
4. Які особливості договору підряду у будівництві?
5. Яка відповідальність передбачена за порушення будівельного законодавства?

Тема 12. Правове регулювання господарської діяльності у сфері транспорту

12.1. Поняття і види господарської діяльності у сфері транспорту. Правова основа господарської діяльності у сфері транспорту.

12.2. Суб'єкти господарювання, що здійснюють господарську діяльність у сфері транспорту.

12.3. Умови здійснення господарської діяльності у сфері транспорту. Державне регулювання господарської діяльності у сфері транспорту.

12.4. Система господарських договорів у сфері транспорту.

12.5. Відповідальність за порушення умов здійснення господарської діяльності у сфері транспорту.

Питання для самоконтролю

1. Які види господарської діяльності здійснюються у сфері транспорту?

2. Які вимоги до суб'єктів господарювання у транспортній сфері?
3. Які договори використовуються у сфері транспортних послуг?
4. Як здійснюється державний контроль у транспортній сфері?
5. Яка відповідальність передбачена за порушення у транспортній діяльності?

Тема 13. Правове регулювання інвестиційних та інноваційних відносин у сфері господарювання

13.1. Загальна характеристика інвестиційних та інноваційних відносин у господарській діяльності.

13.2. Види інвестицій. Їх суб'єкти, об'єкти.

13.3. Механізми державного регулювання інвестиційної діяльності. Форми, методи та засоби регулювання інвестиційної діяльності.

13.4. Перспективи розвитку інвестиційного та інноваційного законодавства.

Питання для самоконтролю

1. Які основні види інвестицій існують?
2. Хто є суб'єктами інвестиційних правовідносин?
3. Які методи державного регулювання інвестиційної діяльності?
4. Які перспективи розвитку інвестиційного законодавства в Україні?
5. Які основні форми державної підтримки інвестиційних проєктів?

Завдання на виконання контрольних робіт з дисципліни «Господарське право»

Контрольна робота з навчальної дисципліни полягає в опрацюванні нормативно-правової бази господарського законодавства, його аналізі та тлумаченні а також виконання практичного завдання. Відповіді на питання повинні базуватися на авторському тлумаченні норм земельного законодавства.

Контрольна робота повинна бути написана українською мовою (формат А-4) 15-20 сторінок. Сторінки повинні бути пронумеровані.

Титульний аркуш контрольної роботи оформляється за встановленим зразком.

Контрольна робота має містити зміст де відображено поставлені питання та вказані сторінки виконання.

Відповідь на кожне питання повинно мати заголовок і починатись з нового аркуша.

В кінці в алфавітному порядку складається список літератури. Спочатку подаються нормативні акти, потім наукова література періодичні джерела.

Контрольна робота, що отримала позитивну оцінку, вважається зарахованою. Контрольна робота, що не зарахована повертається студенту на доопрацювання.

Варіант 1

1. Принципи господарського права.
2. Основні види фінансових послуг.

Практичне завдання: Розробити статут підприємства, у якому будуть прописані принципи його господарської діяльності.

Варіант 2

1. Засоби державного регулювання господарської діяльності.
2. Види та загальна характеристика правових режимів майна.

Практичне завдання: Скласти договір оренди нежитлового приміщення між підприємством і фізичною особою.

Варіант 3

1. Поняття господарських зобов'язань та підстави їх виникнення.
2. Види суб'єктів інвестиційної діяльності.

Практичне завдання: Скласти договір про спільну інвестиційну діяльність між двома підприємствами.

Варіант 4

1. Відповідальність суб'єктів господарювання залежно від характеру правопорушення.
2. Порядок укладання, зміни та розірвання господарських договорів.

Практичне завдання: Розробити договір поставки товарів між двома юридичними особами.

Варіант 5

1. Види господарських зобов'язань.
2. Правове регулювання концесійних відносин.

Практичне завдання: Скласти договір концесії на управління міським транспортом.

Варіант 6

1. Поняття господарського договору, його функції та зміст.
2. Правове регулювання будівельної діяльності в Україні.

Практичне завдання: Скласти договір будівельного підряду між забудовником та підрядником.

Варіант 7

1. Монопольне становище на ринку та зловживання ним.
2. Ліквідаційна процедура у справі про банкрутство.

Практичне завдання: Підготувати заяву до суду про визнання підприємства банкрутом.

Варіант 8

1. Обмеження щодо заняття підприємницькою діяльністю для фізичних осіб.
2. Державне регулювання торговельної діяльності.

Практичне завдання: Оформити документи для отримання ліцензії на роздрібну торгівлю алкоголем.

Варіант 9

1. Форми господарсько-правової відповідальності.
2. Державна регуляторна політика у сфері ціноутворення.

Практичне завдання: Розробити наказ про введення нових цін на товари підприємства відповідно до державного регулювання.

Варіант 10

1. Система органів, що здійснюють захист економічної конкуренції.
2. Договір оренди державного та комунального майна.

Практичне завдання: Скласти договір оренди державного майна для розміщення офісу підприємства.

Варіант 11

1. Відшкодування збитків та інші наслідки порушення господарських зобов'язань.
2. Поняття природних монополій та суміжних ринків.

Практичне завдання: Підготувати позовну заяву про стягнення збитків у зв'язку з невиконанням господарського договору.

Варіант 12

1. Механізми державного регулювання інвестиційної діяльності.
2. Види банківських рахунків та порядок їх відкриття.

Практичне завдання: Підготувати пакет документів для відкриття рахунку юридичної особи в банку.

Варіант 13

1. Виконання та забезпечення господарських зобов'язань.
2. Поняття товару та особливості правового режиму обігу окремих його видів.

Практичне завдання: Скласти договір купівлі-продажу між виробником та дистриб'ютором.

Варіант 14

1. Поняття та сутність державного замовлення як засобу державного регулювання.
2. Контроль за здійсненням господарської діяльності у сфері транспорту.

Практичне завдання: Підготувати тендерну пропозицію для участі у державному замовленні.

Варіант 15

1. Поняття та правова основа захисту прав і законних інтересів суб'єктів господарювання.
2. Поняття та особливості індикативного регулювання банківської діяльності.

Практичне завдання: Підготувати заяву до Антимонопольного комітету щодо порушення прав підприємства.

Варіант 16

1. Види санкцій, що застосовуються до суб'єктів господарювання.
2. Особливості правового регулювання ринків фінансових послуг.

Практичне завдання: Розробити договір фінансового лізингу між банком і підприємством.

Варіант 17

1. Державне регулювання діяльності суб'єктів природних монополій.
2. Види кредитних операцій банків.

Практичне завдання: Скласти договір кредитування малого підприємства банком.

Варіант 18

1. Поняття та основні завдання Антимонопольного комітету України.
2. Умови здійснення господарської діяльності у сфері транспорту.

Практичне завдання: Скласти договір перевезення вантажу між транспортною компанією та замовником.

1.5. Індивідуальні завдання

15.1. Умови виконання завдань

Індивідуальні завдання передбачаються у формі реферату або у формі індивідуальних науково-дослідних завдань (ІНДЗ).

Завдання у формі ІНДЗ обирається студентом добровільно на початку семестру. Виконання індивідуального завдання у формі ІНДЗ може передбачає:

- підбір та опрацювання літератури за темою;
- складання плану і виконання роботи (вступ, *перше питання* - розкриття теоретичних аспектів проблеми, виклад основних ідей та пропозицій авторів; *друге питання* - аналіз фактичних та статистичних даних; висновки; список використаної літератури та інформаційних джерел);

Завдання у формі реферату обирається студентом добровільно або закріплюється за студентом викладачем протягом семестру і виконується за усталеними вимогами.

1.5.2. Тематики рефератів

1. Поняття та принципи господарського права: сучасний стан і перспективи розвитку.
2. Методи правового регулювання господарської діяльності.
3. Державне регулювання господарської діяльності: засоби та механізми.
4. Державне замовлення як засіб регулювання економіки.
5. Ліцензування господарської діяльності в Україні: сучасний стан та проблеми.
6. Ціноутворення в Україні: правові засади та механізми регулювання.
7. Контроль за здійсненням господарської діяльності: форми та методи.
8. Правовий статус фізичних осіб як суб'єктів господарювання.
9. Юридичні особи у господарському праві: правоздатність та дієздатність.
10. Обмеження підприємницької діяльності для окремих категорій осіб.
11. Порядок державної реєстрації змін в установчих документах юридичних осіб.
12. Правове регулювання припинення суб'єктів підприємницької діяльності.
13. Види та правові режими майна у господарській діяльності.
14. Формування майнової бази суб'єктів господарювання.
15. Господарські зобов'язання: поняття, види та підстави виникнення.
16. Виконання та забезпечення господарських зобов'язань.
17. Недійсність господарських зобов'язань: правові наслідки.
18. Поняття господарського договору та його функції.
19. Види господарських договорів: правова характеристика.
20. Укладення, зміна та розірвання господарських договорів.
21. Відповідальність за невиконання господарських договорів.
22. Договір поставки в господарському праві: особливості укладення та виконання.

23. Форми господарсько-правової відповідальності.
24. Відшкодування збитків у господарському праві.
25. Види санкцій у господарському праві та порядок їх застосування.
26. Захист прав суб'єктів господарювання в господарських судах.
27. Правова природа штрафних санкцій у господарських правовідносинах.
28. Антимонопольне законодавство України: сучасний стан і перспективи розвитку.
29. Недобросовісна конкуренція: правові аспекти та відповідальність.
30. Антиконтурентні дії органів влади: правове регулювання та відповідальність.
31. Державний контроль за концентрацією суб'єктів господарювання.
32. Природні монополії: правове регулювання та державний контроль.
33. Поняття банкрутства та його правові наслідки.
34. Судові процедури у справах про банкрутство.
35. Ліквідаційна процедура та її наслідки для боржника і кредиторів.
36. Відновлення платоспроможності фізичних осіб у процедурі банкрутства.
37. Правове регулювання санації боржника в Україні.
38. Господарсько-торговельна діяльність: поняття та правове регулювання.
39. Організовані ринки торгівлі: правовий режим.
40. Державне регулювання роздрібної та оптової торгівлі.
41. Ліцензування торгівлі спиртом та тютюновими виробами.
42. Оренда торгових площ: особливості договірної регулювання.
43. Фінансові послуги: поняття та правове регулювання.
44. Банківська система України: структура та правові основи діяльності.
45. Ліцензування фінансових установ: процедура та вимоги.
46. Кредитування суб'єктів господарювання: правові аспекти.
47. Запобігання та протидія відмиванню доходів у фінансовому секторі.
48. Правові аспекти приватизації державного та комунального майна.
49. Оренда державного та комунального майна: правове регулювання.
50. Концесійні відносини в Україні: особливості правового регулювання.
51. Державне регулювання будівельної діяльності: основні вимоги та контроль.
52. Правове регулювання господарської діяльності у сфері транспорту.
53. Інвестиційне законодавство України: сучасний стан і перспективи.
54. Державна підтримка інвестиційної діяльності в Україні.
55. Інноваційне законодавство України: правові основи та напрями розвитку.

1.5.3. Теми науково-дослідних завдань

1. Державне регулювання господарської діяльності: сучасні механізми та їх ефективність.
2. Вплив міжнародних стандартів на розвиток господарського права України.
3. Юридичні особи як суб'єкти господарювання: проблеми правового статусу та відповідальності.
4. Державна реєстрація підприємств: тенденції спрощення процедур та ризику.

5. Використання об'єктів інтелектуальної власності у господарській діяльності: проблеми захисту прав.
6. Державне регулювання управління корпоративним майном.
7. Господарський договір як інструмент правового регулювання ринкових відносин.
8. Виконання та забезпечення господарських зобов'язань: проблеми судової практики.
9. Відшкодування збитків у господарському праві: актуальні проблеми та шляхи їх вирішення.
- 10.Адміністративні санкції у сфері господарських правовідносин: ефективність застосування.
- 11.Антимонопольне законодавство України: аналіз судової практики та перспективи розвитку.
- 12.Недобросовісна конкуренція: проблеми правозастосування та механізми протидії.
- 13.Етапи процедури банкрутства підприємств: аналіз практичної реалізації.
- 14.Ліквідаційна процедура у справах про банкрутство: шляхи вдосконалення законодавства.
- 15.Ліцензування торговельної діяльності: актуальні виклики та напрями реформування.
- 16.Державне регулювання електронної комерції: світові тенденції та українські реалії.
- 17.Банківська система України: проблеми та перспективи розвитку.
- 18.Запобігання та протидія відмиванню доходів у фінансовому секторі.
- 19.Приватизація державного майна в Україні: ефективність та виклики.
- 20.Концесійна діяльність в Україні: переваги, недоліки та перспективи.
- 21.Державний контроль у сфері будівництва: проблеми та шляхи вдосконалення.
- 22.Господарсько-правові аспекти транспортної діяльності: роль державного регулювання.

1.5.4. Тематика курсових

1. Державне регулювання господарської діяльності: правові засади та механізми реалізації.
2. Принципи господарського права та їх роль у правовому регулюванні підприємництва.
3. Юридичні особи як суб'єкти господарювання: особливості правового статусу та відповідальності.
4. Державна реєстрація та припинення підприємницької діяльності: сучасні проблеми та перспективи.
5. Господарський договір: поняття, види, порядок укладення та виконання.
6. Виконання та забезпечення господарських зобов'язань: проблеми та шляхи їх вирішення.
7. Форми та види господарсько-правової відповідальності: теоретичний та практичний аналіз.

8. Відшкодування збитків у господарському праві: механізми реалізації та судова практика.
9. Антимонопольне законодавство України: проблеми та перспективи вдосконалення.
10. Недобросовісна конкуренція: правові механізми запобігання та відповідальність.
11. Процедура банкрутства підприємств: правовий аналіз та шляхи удосконалення.
12. Санація боржника як спосіб запобігання банкрутству: правове регулювання та практика.
13. Банківська система України: проблеми правового регулювання та перспективи розвитку.
14. Запобігання та протидія відмиванню доходів у фінансовому секторі: правові аспекти.
15. Правові засади приватизації державного майна в Україні: ефективність та виклики.

1.5.5. Методичні рекомендації до виконання індивідуальних завдань

Метою виконання рефератів і творчих наукових завдань є закріплення і систематизація студентами отриманих знань у процесі участі в аудиторних заняттях і самостійної роботи.

Для виконання рефератів і творчих наукових завдань студенти повинні використовувати законодавчі та підзаконні акти, інструктивно-методичні матеріали, науково-монографічну літературу, статистичні дані, аналітичну інформацію органів управління, а також практику та специфіку діяльності установ.

Індивідуальне навчально-дослідне завдання виконується у межах годин, відведених для самостійної роботи студента. Тема ІНДЗ у формі творчої роботи обирається студентом добровільно і закріплюється за студентом викладачем на початку семестру. Тема ІНДЗ у формі реферату обирається студентом добровільно або закріплюється за студентом викладачем протягом семестру.

Роботи виконуються комп'ютерним способом з одностороннім розміщенням тексту на папері формату А4 (210 мм x 297 мм) з дотриманням прийнятих у діловодстві стандартних берегів : лівого – 30 мм, верхнього та нижнього – 20 мм, правого – не менше 10 мм.

Обсяг роботи має забезпечувати належне висвітлення теми і не повинен перевищувати: реферату – 5-7, творчої наукової роботи – 14-16 сторінок друкованого тексту шрифтом Times New Roman кеглем 14 з півторачним міжрядковим інтервалом.

Робота починається з титульного аркуша. Нумерація аркушів роботи починається з титульного аркуша. Номер на титульному аркуші не проставляється.

Титульний аркуш реферату оформлюється за зразком 1. В тексті реферату вступ, розділи та висновки структурно не виділяються. Після тексту реферату

подається список використаних джерел, нижче якого рукописним способом зазначаються дата виконання реферату і особистий підпис студента.

Зразок 1

ХМЕЛЬНИЦЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ УПРАВЛІННЯ ТА ПРАВА імені
ЛЕОНІДА ЮЗЬКОВА
ЮРИДИЧНИЙ ФАКУЛЬТЕТ
Кафедра трудового, земельного та господарського права

Навчальна дисципліна:
Господарське право

РЕФЕРАТ
на тему:
„ ... назва теми ... „

Виконав:
Іванов
Іван Іванович
студент 3 групи 3 курсу
юридичного факультету

Перевірив:
Бляхарський Ярослав
Станіславович,
заступник завідувача кафедри,
кандидат юридичних наук

Хмельницький
2024

Титульний аркуш творчої наукової роботи оформлюється за зразком 2.

Зразок 2

**ХМЕЛЬНИЦЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ УПРАВЛІННЯ ТА ПРАВА
ІМЕНІ ЛЕОНІДА ЮЗЬКОВА
ЮРИДИЧНИЙ ФАКУЛЬТЕТ
Кафедра трудового, земельного та господарського права**

**Навчальна дисципліна:
Господарське право**

**НАУКОВО-ДОСЛІДНА РОБОТА
на тему:
„ ... назва теми ... „**

Виконала:
Ткаченко
Оксана Дмитрівна,
студент 3 групи 3 курсу
юридичного факультету

Перевірів:
Бляхарський Ярослав
Станіславович
заступник завідувача кафедри,
кандидат юридичних наук

**Хмельницький
2024**

Творча наукова робота повинна бути структурованою, тобто після титульного аркуша містити: план, вступ, три (два) розділи, висновки, список використаних джерел. Складові частини творчої наукової роботи не обов'язково починати з нового аркуша. Розділи плану роботи формулюються самостійно студентом як найважливіші напрями розкриття її теми. Виклад роботи подається за наведеним нижче порядком.

ПЛАН

	Стор.
Вступ	2
1. (назва першого розділу)	3
2. (назва другого розділу)	6
3. (назва третього розділу)	9
Висновки	12
Список використаних джерел	14

Вступ

.....
(Виклад змісту вступу)

1. (назва першого розділу)

.....
(Виклад змісту першого розділу)

2. (назва другого розділу)

.....
(Виклад змісту другого розділу)

3. (назва третього розділу)

.....
(Виклад змісту третього розділу)

Висновки

.....
(Виклад змісту висновків)

Список використаних джерел

1. (реквізити джерела)
2. (реквізити джерела)
3. (реквізити джерела) (і т.д. відповідно до вимог оформлення списку джерел).

Нижче списку використаних джерел рукописним способом зазначаються дата виконання реферату і особистий підпис студента.

Оцінювання результатів виконання рефератів і творчих наукових завдань здійснюється відповідно до чинної в університеті системи оцінювання знань в умовах запровадження Європейської кредитно-трансферної системи (ЄКТС) і включається до поточної успішності.

1.6. Підсумковий контроль

1.6.1. Питання для підсумкового контролю

1. Поняття, предмет та методи господарського права. Принципи господарського права.
2. Господарські правовідносини, їх ознаки та види.
3. Поняття та види господарської діяльності. Правова основа здійснення господарської діяльності.
4. Поняття державного регулювання економіки . Засоби державного регулювання господарської діяльності.
5. Поняття та сутність державного замовлення як засобу державного регулювання.
6. Ліцензування як засіб державного регулювання. Порядок видачі, переоформлення та анулювання ліцензій.
7. Правові джерела регулювання ціноутворення в Україні . Види цін та тарифів, порядок їх встановлення . Відповідальність за порушення законодавства про ціни. Державна регуляторна політика.
8. Контроль за здійсненням господарської діяльності.
9. Поняття та види учасників господарських правовідносин.
10. Фізичні особи, як суб'єкти господарювання.
11. Юридичні особи, як суб'єкти господарювання, поняття і види.
12. Правоздатність та дієздатність юридичних осіб - суб'єктів господарювання.
13. Обмеження, щодо заняття підприємницькою діяльністю, встановлені у відношенні окремих фізичних та юридичних осіб.
14. Загальний порядок реєстрації суб'єктів підприємницької діяльності.
15. Державна реєстрація змін в установчих документах юридичної особи та відомостей про фізичну особу – підприємця.
16. Порядок державної реєстрації припинення суб'єктів підприємницької діяльності.
17. Майно у сфері господарювання.
18. Види, джерела та способи формування майна у сфері господарювання.
19. Загальна характеристика основних правових режимів майна у сфері господарювання.
20. Основні принципи правового регулювання бухгалтерського обліку.
21. Загальна характеристика правових основ бухгалтерського обліку.
22. Особливості ведення бухгалтерського обліку і складання фінансової звітності за Національними положеннями бухгалтерського обліку.
23. Поняття господарських зобов'язань та підстави їх виникнення.

24. Види господарських зобов'язань.
25. Виконання та забезпечення господарських зобов'язань.
26. Припинення та недійсність господарських зобов'язань.
27. Поняття та ознаки господарського договору.
28. Види господарського договору. Його функції та зміст.
29. Порядок укладання, зміни та розірвання господарських договорів.
30. Загальна характеристика господарсько-правової відповідальності.
31. Основні критерії поділу видів господарсько-правової відповідальності. Відповідальність суб'єктів господарювання залежно від характеру правопорушення.
32. Умови та підстави застосування господарсько-правової відповідальності.
33. Форми господарсько-правової відповідальності. Види санкцій, що застосовуються до суб'єктів господарювання. Відшкодування збитків та інші наслідки порушення господарських зобов'язань.
34. Порядок реалізації господарсько-правової відповідальності.
35. Поняття та правова основа захисту прав і законних інтересів суб'єктів господарювання.
36. Форми та способи захисту прав і законних інтересів суб'єктів господарювання.
37. Поняття економічної конкуренції.
38. Система органів, що здійснюють захист економічної конкуренції. Правовий статус, завдання та повноваження Антимонопольного комітету України.
39. Правопорушення у сфері конкуренції. Монопольне (домінуюче) становище на ринку та зловживання ним. Антиконтурентні узгоджені дії суб'єктів господарювання. Антиконтурентні дії органів влади, органів місцевого самоврядування, органів адміністративно-господарського управління та контролю. Недобросовісна конкуренція та форми її здійснення. Відповідальність за порушення антимонопольного законодавства України.
40. Поняття природних монополій та суміжних ринків.
41. Державне регулювання і контроль у сфері діяльності суб'єктів природних монополій.
42. Контроль за концентрацією та узгодженими діями суб'єктів господарювання.
43. Поняття неплатоспроможності та банкрутства. Учасники у справі про банкрутство.
44. Санація боржника до відкриття провадження у справі про банкрутство. Судові процедури у справі про банкрутство. Стадії провадження у справі про банкрутство підприємницької діяльності.
45. Мораторій на задоволення вимог кредиторів. Розпорядження майном боржника. Санація у процедурі банкрутства.
46. Ліквідаційна процедура. Черговість задоволення вимог кредиторів. Продаж майна у провадженні у справі про банкрутство.
47. Особливості провадження у справах про банкрутство окремих

категорій боржників. Відновлення платоспроможності фізичної особи.

48. Наслідки закриття провадження у справі про банкрутство.

49. Банкрутство фізичної особи.

50. Економіко-правова природа торгівлі. Господарськоторговельна діяльність як різновид господарської діяльності.

51. Торговельні правовідносини, їх класифікація, форми торговельної діяльності. Джерела правового регулювання торговельної діяльності.

52. Поняття товару та особливості правового режиму обігу окремих його видів. Організовані ринки торгівлі.

53. Державне регулювання і контроль торговельної діяльності. Порядок зайняття торговельною діяльністю і правила торговельного обслуговування населення. Порядок обліку торгових операцій. Правове регулювання застосування реєстраторів розрахункових операцій і товарно-касових книг.

54. Правове регулювання торгівлі спиртом, алкогольними напоями, тютюновими виробами. Правове регулювання деяких видів посередницько-торговельної діяльності: постачання. Енергозабезпечення. Оренда майна, лізинг.

55. Поняття та види фінансових послуг. Фінансова операція та її ознаки.

56. Поняття ринків фінансових послуг, їх правове регулювання.

57. Коло суб'єктів, які мають право надавати фінансові послуги. Реєстрація та ліцензування діяльності фінансових установ.

58. Заходи впливу, які застосовуються у разі порушення законодавства, що регулює діяльність із надання фінансових послуг. Законодавчі засади запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом. Система та суб'єкти фінансового моніторингу.

59. Поняття банківської системи України, її структура. Національний банк України: функції та повноваження.

60. Індикативне та адміністративне регулювання банківської діяльності. Система банківських операцій (послуг), їх регулювання.

61. Банківські рахунки та їх види. Порядок відкриття та закриття банківських рахунків, права і обов'язки сторін за договором банківського рахунку.

62. Поняття, значення та правове регулювання приватизації, оренди та концесії.

63. Суб'єкти, об'єкти та способи приватизації державного та комунального майна.

64. Поняття, порядок укладення та особливості договорів оренди державного та комунального майна.

65. Сутність, нормативно-правове регулювання, сторони та об'єкти концесійних відносин.

66. Поняття будівельної діяльності та її принципи правового регулювання.

67. Правові підстави та умови здійснення будівництва

68. Суб'єкти будівельних правовідносин. Відносини між забудовниками, підрядниками, проектувальниками та контролюючими органами. Державний нагляд та контроль у сфері будівництва.

69. Правове регулювання договірних відносин у будівництві. Договір підряду.

70. Відповідальність за порушення законодавства про будівельну діяльність.

71. Поняття і види господарської діяльності у сфері транспорту. Правова основа господарської діяльності у сфері транспорту.

72. Суб'єкти господарювання, що здійснюють господарську діяльність у сфері транспорту.

73. Умови здійснення господарської діяльності у сфері транспорту. Державне регулювання господарської діяльності у сфері транспорту.

74. Система господарських договорів у сфері транспорту.

75. Відповідальність за порушення умов здійснення господарської діяльності у сфері транспорту.

76. Загальна характеристика інвестиційних та інноваційних відносин у господарській діяльності.

77. Види інвестицій. Їх суб'єкти, об'єкти.

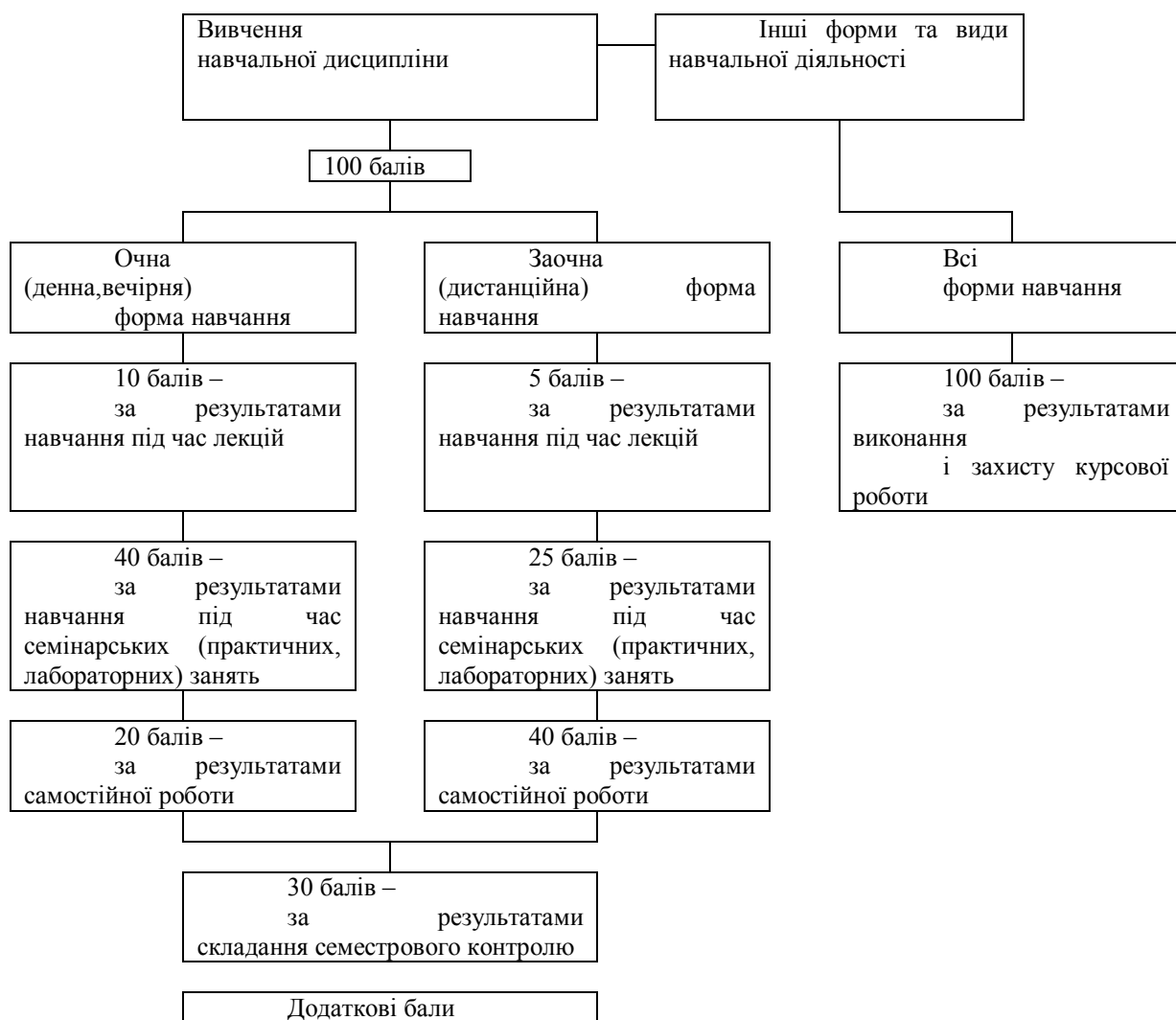
78. Механізми державного регулювання інвестиційної діяльності. Форми, методи та засоби регулювання інвестиційної діяльності.

79. Перспективи розвитку інвестиційного та інноваційного законодавства

1.6.2. Приклад екзаменаційного білету

1. Поняття державного регулювання економіки . Засоби державного регулювання господарської діяльності.
2. Ліквідаційна процедура. Черговість задоволення вимог кредиторів. Продаж майна у провадженні у справі про банкрутство.
3. Поняття будівельної діяльності та її принципи правового регулювання.

2. Схема нарахування балів

2.2. Обсяг балів, здобутих студентом під час лекцій з навчальної дисципліни, обчислюється у пропорційному співвідношенні кількості відвіданих лекцій і кількості лекцій, передбачених навчальним планом, і визначається згідно з додатками 1 і 2 до Положення про організацію освітнього процесу в Хмельницькому університеті управління та права.

2.3. З цієї навчальної дисципліни передбачено проведення 2 семінарських заняття за заочною формою навчання.

За результатами семінарського (практичного, лабораторного) заняття кожному студенту до відповідного документа обліку успішності виставляється кількість балів від 0 до 5 числом, кратним 0,5, яку він отримав протягом заняття.

Критерії поточного оцінювання знань студентів наведені у п.4.3.8. Положення про організацію освітнього процесу в Хмельницькому університеті управління та права.

Рекомендовані джерела

1. Конституція України від 28 червня 1996 р. Відомості Верховної Ради України. 1996. № 30. Ст. 141. (Із змінами).
2. Кодекс України з процедур банкрутства: Закон України № 2597-VIII від 18.10.2018 р. Відомості Верховної Ради. 2019. № 19. Ст. 74 (Із змінами).
3. Податковий кодекс України: Закон України від 02.12. 2010 р. №2755 - VI. Офіційний Вісник України. 2010. № 92. Ст. 3248. (Із змін. та допов.).
4. Про акціонерні товариства: Закон України від 27.07.2022 р. №2465–IX. Офіційний вісник України. 2022. № 68. Ст.4066. (Із змін. та допов.).
5. Про Антимонопольний комітет України: Закон України від 26 листопада 1993 р. № 3659-XII Відомості Верховної Ради України. 1993. № 50. Ст. 472. (Із змін. та допов.).
6. Про аудит фінансової звітності та аудиторську діяльність: Закон України від 21 грудня 2017 р. № 2258 – VIII. Відомості Верховної Ради України. 2018. № 9. Ст. 50.
7. Про банки і банківську діяльність: Закон України від 7 грудня 2000 р. №2121 – III .Відомості Верховної Ради України. 2001. № 5-6. Ст. 30. (Із змін. та доп.).
8. Про валюту і валютні операції: Закон України від 21 червня 2018 р. №2473-VIII. Відомості Верховної Ради України. № 30. Ст. 239 (Із змін. та допов.).
9. Про господарські товариства: Закон України від 19.09.1991 р. №1576 – VII. Відомості Верховної Ради України. 1991. № 49. Ст. 682. (Із змін. та допов.).
10. Про державне регулювання ринків капіталу та організованих товарних ринків (в редакції Закону № 738-IX від 19.06.2020): Закон України від 30 жовтня 1996 р. № 448/96 – ВР. Відомості Верховної Ради України. 1996. № 51. Ст. 292. (Із змін. та доп.).
11. Про державну реєстрацію юридичних осіб, фізичних осіб - підприємців та громадських формувань: Закон України в редакції від 26.11.2015 р. №755 – IV. Відомості Верховної Ради України . 2016. № 2. Ст. 17. (Із змін. та доп.).
12. Про електронну комерцію: Закон України від 03 вересня 2015 р. №675 – VIII. Офіційний вісник України. 2015. № 78. Ст. 2590. (Із змін. та допов.).
13. Про публічні закупівлі: Закон України від 25 грудня 2015 р. №922 – VIII. Офіційний вісник України. 2016. № 15. Ст. 582. (Із змін. та допов.).
14. Про захист від недобросовісної конкуренції: Закон України від 7 червня 1996 р. №236/96 – ВР. Відомості Верховної Ради України. 1996. № 36. Ст. 164. (Із змін. та допов.).
15. Про захист економічної конкуренції: Закон України від 11 січня 2001 р. № 2210-III. Відомості Верховної Ради України. 2001. № 12. Ст. 64. (Із змін. та допов.).
16. Про зовнішньоекономічну діяльність: Закон України від 16 квітня 1991 р. № 959 -XII. Відомості Верховної Ради України. 1991. № 29. Ст. 377. (Із змін. та допов.).
17. Про інвестиційну діяльність: Закон України від 18 вересня 1991 р. №1560-XII. Відомості Верховної Ради України. 1991. № 47. Ст. 646. - (Із змін та допов.).
18. Про інноваційну діяльність: Закон України від 4 липня 2002 р. №4- IV. Відомості Верховної Ради України. 2002. № 36. Ст. 266. (Із змін. та допов.).

19. Про інформацію: Закон України в редакції Закону від 13.01.2011р. №2938–VI. Відомості Верховної Ради України. 2011. № 32. Ст. 313. (Із змін. та допов.).

20. Про концесію: Закон України від 3 жовтня 2019 р. № 155-IX. Відомості Верховної Ради України. 2019. № 48. Ст. 325. (Із змін. та допов.).

21. Про ліцензування видів господарської діяльності: Закон України від 02.03.2015 р. №222 – VIII. Відомості Верховної Ради України. 2015. № 23. Ст. 158. (Із змін. та доп.).

22. Про наукову та науково – технічну діяльність: Закон України від 26 листопада 2015 р. №848 – VIII. Офіційний вісник України. 2016. № 2. Ст. 40. (Із змін. та допов.).

23. Про оренду державного та комунального майна: Закон України від 03.10.2019р. № 157-IX. Відомості Верховної Ради України. 2020. № 4. Ст. 25. (Із змінами).

24. Про оцінку майна, майнових прав та професійну оціночну діяльність в Україні: Закон України від 12.07.2001 р. №2658 – III. Відомості Верховної Ради України. 2001. № 47. Ст. 251.

25. Про приватизацію державного та комунального майна: Закон України від 18 січня 2018. № 2269 – VIII. Відомості Верховної Ради України. 2018. №12. Ст. 68 (Із змін. та допов.).

26. Про природні монополії: Закон України від 20 квітня 2000 р. №1682 –III. Відомості Верховної Ради України. 2000. № 30. Ст. 238. (Із змін. та допов.).

27. Про ринки капіталу та організовані товарні ринки: Закон України від 23 лютого 2006 р. №3480 – IV. Відомості Верховної Ради України. 2006. № 31. Ст. 268. (Із змін. та допов.).

28. Про стандартизацію: Закон України від 06 червня 2014 р. № 1315-VII . Відомості Верховної Ради України. 2014. №31. Ст. 1058 (Із змін. та допов.).

29. Про страхування: Закон України від 21 жовтня 2023 р. №12-13 – ВР. Відомості Верховної Ради України. 2023. № 2. Ст. 4. (Із змін. та допов.)

30. Про товариства з обмеженою та додатковою відповідальністю: Закон України від 06 лютого 2018. № 2275-VIII. Відомості Верховної Ради. 2018. № 13. Ст. 69.

31. Про ціни і ціноутворення: Закон України від 21 червня 2012 р. Відомості Верховної Ради України. 2013. №19-20. Ст. 190 (Із змін. та допов.).

32. Про фінансові послуги та державне регулювання ринків фінансових послуг: Закон України від 12 липня 2001 р. № 2664-III . Відомості Верховної Ради України. 2002. № 1. Ст. 1. (Із змін. та допов.)

33. Про фінансовий лізинг: Закон України від 04 лютого 2021 р. №1201 – IX. Офіційний вісник України. 2021. № 22. Ст. 976.

34. Про холдингові компанії в Україні: Закон України від 15 березня 2006 р. № 3528-IV. Відомості Верховної Ради. 2006. № 34. Ст. 291. (Із змінами).

35. Велика українська юридична енциклопедія Т.15. Господарське право / редкол. В.А. Устименко (голова) та ін.; Нац. Акад. прав. наук України; Ін-т держави і права ім. В.М. Корецького НАН України; Нац. Юрид. ун-т ім. Ярослава Мудрого. 2019. 784 с. Андрейцев В.І. Наукова доктрина формування

сучасної системи земельного законодавства і права за об'єктами земельних правовідносин: методологічні аспекти. Право України. 2020. №5. С.15-28.

36. Вінник О. М., Шаповалова О. В. Господарське право в умовах цифровізації економіки: навчальний посібник. За заг. ред. Вінник О. М. К.: НДІ приватного права і підприємництва імені академіка Ф. Г. Бурчака НАПрН України, 2020 . 295 с. Гетьман А.П. Теоретико-методологічні засади формування національної доктрини земельного права. Право України. 2020. №5. С.29-42

37. Господарське право (Загальна частина): підручник / Загальна редакція: В.С. Щербини, В.В. Рєзнікової. Київ: Видавництво Ліра-К. 2021. 448 с.

38. Господарське право: загальна частина: навч. посіб. / кол. авт. [Резворович К. Р., Юнін О. С., Юніна М. П. та ін.]. Дніпро: Видавець Біла К. О., 2019. 262 с. 5. Господарське право: навч. посібник / укл. А.А. Бутирський. Чернівці: Чернівець. нац. ун-т ім. Ю. Федьковича, 2020. 144 с.

39. Господарське право: навчально-методичний посібник (для студентів денної та заочної форми навчання) / Подцерковний О. П., Добровольська В. В., Зятіна Д. В., Будурова Г. М. Одеса: НУ "ОЮА", 2021. 166 с.

40. Господарське право: навч. практикум / кол. авт. Резворович К. Р., Юнін О. С. та ін. Дніпро: Видавець Біла К. О., 2021. 507 с.

41. Господарське право: особлива частина (правове регулювання господарських відносин в окремих галузях економіки): навчальний посібник / др юрид. наук, проф. Б. В. Дерев'янка; МВС України, Донецький державний університет внутрішніх справ. Одеса : Видавничий дім «Гельветика», 2021. 314 с.

42. Господарське право: Практикум / А.Г. Бобкова (кер.авт. кол.), К.О. Калаченкова, Ю.О. Моїсєєв, Ю.М. Павлюченко та ін.; за заг. ред. А.Г. Бобкової. Харків: Право, 2018. 592 с.

43. Господарське право: підручник для вищ. навч. закл. / за ред. О.П. Подцерковного. – 3-тє вид., допов. та переробл. – Одеса: Фенікс, 2020. 612 с.

44. Несинова С. В., Воронко В. С., Чебікіна Т. С. Господарське право України. Навч. посіб. / за заг. ред. С. В. Несинової. К.: Центр учбової літератури, 2020. 564 с.

Інформаційні ресурси в Інтернеті

1. <http://www.rada.gov.ua>
2. <http://www.president.gov.ua>
3. <http://www.kmu.gov.ua>
4. <http://mon.gov.ua>
5. <http://www.nads.gov.ua>
6. <http://www.me.gov.ua>
7. <http://www.dsiu.gov.ua>
8. <http://www.archives.gov.ua>